

"Mé úmysly nejsou jako ty vaše a vaše cesty nejsou cesty moje, je výrok Hospodinův. Jako jsou nebesa vyšší než země, tak převyšují cesty mé cesty vaše a úmysly mé úmysly vaše."

1 S 17,55 – 18,13: Když Saul viděl Davida, jak jde proti Pelištejci, otázal se vojevůdce Abnéra: „Čí syn je ten mládenec, Abnére?“ Abnér mu odpověděl: „Jakože jsi živ, králi, nevím.“ Král mu poručil: „Zeptej se, čí syn je ten mladík.“ Když se David po vítězství nad Pelištejcem vrátil, uvedl ho Abnér před Saula; Pelištejcovu hlavu měl David v ruce. Saul se ho otázal: „Čí syn jsi, mládenče?“ David odpověděl: „Syn tvého služebníka Jišaje Betlémského.“

I skončil rozhovor se Saulem. Jónatan přilnul celou duší k Davidovi, zamiloval si ho jako sebe sama. Saul ho totiž vzal onoho dne k sobě a nedovolil mu vrátit se do otcovského domu. A Jónatan uzavřel s Davidem smlouvu, neboť ho miloval jako sám sebe. Jónatan svlékl plášť, který měl na sobě, a dal jej Davidovi, též své odění i s mečem, lukem a opaskem. A David podnikal výpravy, a kamkoli ho Saul poslal, měl úspěch. Proto ho Saul ustanovil velitelem nad bojovníky. To se líbilo všemu lidu i Saulovým služebníkům. Tenkrát, když přicházeli, když se David vracel od vítězství nad Pelištejcem, vyšly ze všech izraelských měst zpívající a tančící ženy vstříc králi Saulovi s radostí, s bubínky a loutnami. A křepčící ženy prozpěvovaly: „Saul pobil své tisíce, ale David své desetitisíce.“ Saul se velice rozzlobil; taková slova se mu nelíbila. Řekl: „Davidovi přirklí desetitisíce, a mně jen tisíce. Už mu chybí jen to království.“ Od onoho dne hleděl Saul na Davida stále s nedůvěrou. Druhého dne se Saula zmocnil zlý duch od Boha a on uvnitř paláce běsnil jako posedlý. David hrál na citaru jako každý den. Saul měl v ruce kopí. Náhle Saul kopím mrštil. Řekl si: „Přibodnu Davida ke stěně.“ Ale David před ním dvakrát uhnul. Tu se Saul začal Davida bát, neboť s ním byl Hospodin, kdežto od Saula odstoupil. Proto ho Saul odstranil ze své blízkosti a ustanovil ho velitelem nad tisíci. A on vycházel a vcházel před lidem.

J 9,1-3: Cestou uviděl člověka, který byl od narození slepý. Jeho učedníci se ho zeptali: „Mistře, kdo se prohřešil, že se ten člověk narodil slepý? On sám, nebo jeho rodiče?“ Ježíš odpověděl: „Nezhřešil ani on ani jeho rodiče; je slepý, aby se na něm zjevily skutky Boží.“

I. Těžko se v tom vyznat

„A čípak ty jsi?“ ptal se král Saul, když viděl Davida s Goliášovou hlavou v ruce. Domů už ho nepustil, čím dál častěji ho přepadaly chmury a David mu bude hrát na citaru, třeba to pomůže. Tak se dostal David ke dvoru. Bůh už ho vybral za krále budoucnosti, ale ještě to tady u dvora nikdo neví. Brzy se s Davidem hodně sblížil králův syn Jonatan, dokonce mu věnoval svůj plášť, meč, luk a opasek. David pak vyrážel do bojů a býval úspěšný. Všichni včetně krále mu ten úspěch přáli, roztančené ženy s bubínky a loutnami jásalý: „Saul pobil tisíce, David desetitisíce, sláva!“ Saul kouká na svůj a Davidův mediální obraz a na scénu vstupuje je žárlivost a ta je podezřívá...

Když zas jednou řádil, jako by mu přeskočilo, nabídl mu David úlevu skrze muzikoterapii. Saul se odvděčil dvojnásobným pokusem o vraždu, jenže David podvakerát stačil uhnout. A přišlo, co se někdy stává: začal se ho bát. Ne David Saula, ale Saul Davida se bál. Kdo vám ublíží, nebude vás mít rád. Kdo vám hodně ublíží, bude vás nenávidět. A třeba se vás bát.

Brzy Saul nabídl Davidovi za ženu svou dceru – pokud povede dobře boje proti nepřátelům. V duchu choval naději, že David v první bojové linii snad brzy padne. Nepadl a chystala se svatba. Princeznu dostal kdosi jiný, protože královské slovo sice platí, ale jen někdy. Je tu však další královská dcera a ta by o Davida stála. Saul s tím vřele souhlasí, žádá jen, aby David odpravil sto Filištínců, ale osobně prosím a důkazy přinést. Když to David splnil, v princezně Míkal získal milující ženu a v tchánu Saulovi celoživotního nepřítele.

Zanedlouho Saul na bezpečnostní radě státu pravil, že už by to chtělo sprovodit Davida ze světa. Princ Jonatan s tím nebyl srozuměn a promluvil otci do svědomí a ten mu dal za pravdu a přísahal při Hospodinu, že proti Davidovi nikdy nic nepodnikne. (Vsuvka: později Ježíš radil: Nepřísahaňte na nic, co není ve vaší moci, a víte co, nepřísahaňte radši vůbec.) Saul odpřisáhl, že nikdy, nikdy – jenže přišla válka a kdo

by se zabýval tím, co se říkalo včera: boj jsme díky Davidovi vyhráli, tak já se ho přece jen zbavím. Opět osobně, jenže opět netrefil a David utekl. Král k jeho domu poslal strážce, ať ho zabijí doma. Saulova dcera Míkal je poslala pryč, že Davidovi není dobře. Saul je hnal zase zpátky, že měli Davida zabít a ne s tím čekat, až se uzdraví. Svou dceru obvinil ze zrady, Jonatana, který se Davida znovu zastal, nazval synem poběhlice a i po něm mrštil kopí. Nebýval takový, uráží všechny na potkání, všem je nebezpečný a máloco (krom vlastní osoby) ho zajímá. To proto, že s duchem Hospodinovým už se nadobro rozešel.

II. Duch Boží

Se Saulem už Hospodin nebyl, zato s Davidem ano, konstatuje co chvíli vypravěč, abychom se v tom vyznali. Takže to vypadá přehledně, to však až z odstupů. Ti, kdo to tehdy zažívali zblízka, z toho museli mít zamotanou hlavu: vidíte, jak to s někým, koho si vážíte (v tomto případě s důležitým politikem), jde od desíti k pěti; to proto, že ho neprovází duch Boží – to vy však nevíte, protože Božího ducha nevidíte, vidíte jen ty následky. Možná by nám aktéři téhle scény – třeba Jonatan – řekli, ať si tolik nestěžujeme na svou dobu, ona ta jejich nebyla o nic srozumitelnější. To až z odstupů je jasné, kde je naděje a kde naopak zlo.

Bůh svou vůli tady na zemi uskutečňuje prostřednictvím nás, kdo tu žijeme, a na nás je, abychom se v tom, co se děje, nějak vyznali. Měli Saul a David a ti ostatní jinou možnost, jak jednat? Nebo je to všechno zapsáno v nebeském scénáři a předurčeno do posledního detailu? Věřím, že to předem dáno není. Věřím, že máte veliký prostor pro svou svobodnou vůli. Měli jej i oni tenkrát. Byly doby, kdy i se Saulem byl Hospodin. Že už není – věřím, že to není z podivného Božího rozmaru: to Saul zavínil tenhle rozchod.

III. O požehnání

Kdyby býval Saul nezklamal, možná by se mu vedlo líp. A možná ne. Příběhy víry a požehnání nelze odtrhnout od života, od politiky, od lásky a zrady. Až bude David za pár let brečet a prchat před vlastním synem, možná ho napadne, že požehnaný život by měl vypadat jinak, když je Bůh s ním. Ale jednou půjde podobnou cestou i Ježíš a projde ji

až do konce; cestu Božího vyvolení, jež povolává nikoli silné, ale slabé. Boží úmysly nás daleko přesahují, ale to se po naději musíme rozhlížet i do budoucna: není automaticky Boží vůle všechno, co se děje teď a co vyvádějí postavy, které se rozešly s Božím duchem (což my nevíme a vidíme jen ty důsledky), a králové, jejichž slovo platí, ale jen někdy, a lidé, kteří odpřisáhnou cokoli, aniž by se tím cítili vázání, a tak dál. Boží úmysly nás daleko přesahují, takže naše chmurné i jásavé předpovědi jsou poněkud předčasné a naše úsudky, jak už je nám všechno jasné, bývají sice opřené o zkušenost, a přece povážlivě nezralé a ukvapené.

Bůh svou vůli uskutečňuje i prostřednictvím nás, kdo tu žijeme, a tak je na nás, abychom zkusili dešifrovat, kde v tom všem, co se děje, lze najít spravedlnost Boží (tj. lásku, pravdu a milosrdenství). Abychom Boží vůli hledali nejen v událostech, ale kolikrát spíš navzdory tomu, co se děje a co se nosí a říká. A když se stane něco zlého, na otázku proč a jestli to chtěl Bůh, Ježíš odpoví, ne že se tím zjevily skutky Boží, ale aby se zjevily. A to už je i na vás – vždyť svou vůli Bůh koná i vašim prostřednictvím.

Požehnání:

„Spustí-li se lijavec nebo padá-li sníh z nebe, nevrací se zpátky, nýbrž zavlažuje zemi a činí ji plodnou a úrodnou, takže vydává símě tomu, kdo rozsívá, a chléb tomu, kdo jí.

Tak tomu bude s mým slovem, které vychází z mých úst: Nevrátí se ke mně s prázdnou, nýbrž vykoná, co chci, vykoná zdárně, k čemu jsem je poslal," říká Bůh.

„Přímluvce, Duch svatý, kterého pošle Otec ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno, co jsem vám řekl," pravil Kristus. „Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám; ne jako dávám svět, já vám dávám. Ať se srdce vaše nechvěje a neděsí!"

Načerpejte si, milí přátelé, Boží posilu pro svá životní úskalí a pro všechna svá životní rozhodnutí a potom k nim jděte v pokoji. Kéž vás při tom všem Boží pokoj doprovodí.